

ПЕТРО ОЛИШКО

ВІД КОЛИСКИ ДО МОГИЛИ

**(Віршовані автобіографічні записки
сибірського в'язня)**

Зібрав і упорядкував Ілля Кубрин

Н а к л а д о м

**Українського Євангельсько-Баптистського
Об'єднання Східньої Канади**

**Торонто — Онтаріо — Канада
1 9 7 7**

Петро Олишко

ВІД КОЛИСКИ ДО МОГИЛИ

“Днів часу мандрівки моєї — сім-десять і сім літ. Короткі та лихі були дні життя мого...”

— Книга Буття 47:9.

PETRO OLYSHKO

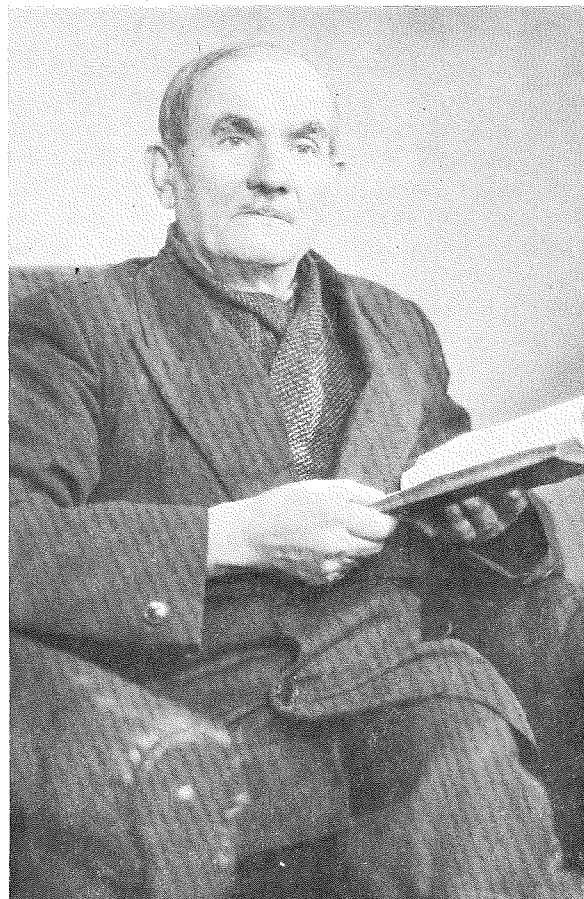
FROM THE CRADLE TO THE GRAVE

**(Autobiographical Poems-Notes
by a Siberian Prisoner)**

Compiled by E. Kubryn

Published by
**Ukrainian Evangelical Baptist Association
of Eastern Canada**

Toronto — Ontario — Canada
1 9 7 7



**Петро Іванович Олишко,
народжений 1895 р., написав 1971 р., помер 1976 р.**

ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ

Петро Олишко — це один із наших перших віруючих борців за Христову віру та правду тридцятих років ХХ-го сторіччя в селі Забір'ю, повіт Рава Руська, в Західній Україні. В його новій, навіть ще недокінченій хатині влітку 1925 р. відбулась перша Конференція українських баптистів у Галичині під проводом проповідника Івана Петраша. На тій Конференції зорганізовано Об'єднання Українських Баптистів у Галичині, яке було очолене ось такими одногосно обраними братами: І. Петраш — голова, П. Олишко — секретар, Н. Долинський — скарбник, І. Підгорецький та Іл. Кубрин — члени Комітету й одночасно перші баптистські місіонери в Галичині.

Під час першої світової війни Петро Олишко був підстаршиною Українських Січових Стрільців і ворожа куля ранила його на фронтівій лінії в Карпатах. Повернувшись з війни додому, він повірив в Христа, як свого особистого Спасителя, прийняв євангельську науку та став ревно трудитись для Господа. Мабуть, він перший почав видавати українською мовою євангельську духовну літературу, зокрема — співаники. Крім цього малював прекрасні стінні біблійні вірші, якими залюбки оздоблювали стіни в хатах віруючі християни по всій Західній Україні. Якийсь час був редактором нашого журналу "Післанця Правди". Він палко проповідував і поширював Христову Євангелію між нашим українським народом і перетерпів за Євангелію тяжкі криваві

переслідування. Взагалі він був у нашій українській баптистській спільноті визначним і загальношанованим діячем.

Пrawdopodobно, 12-го лютого 1940 року советська влада вивезла його з родиною на Сибір, де він пережив довгі роки тяжких таборових і в'язничних страждань, непосильної примусової праці та жорстоких знущань. Після закінчення другої світової війни він повернувся з своєю родиною в Україну, тут поселився та продовжував свою ревну працю для Господа, часто подорожував, проповідував своїм землякам Святу Євангелію й потішав Божим Словом своїх братів і сестер за вірою. На Рідних Землях він помер і тут його похоронено.

На добрий спомин про нього та про його вірне служіння Господеві і своєму рідному українському народові вийшла друком ця книжечка завдяки щедрій пожертві нашого Українського Євангельсько-Баптистського Об'єднання Східньої Канади, а також і інших щирих жертводавців, прізвища яких подаємо наприкінці цієї книжечки. За ласкаві пожертви щира всім подяка.

Опрацювати рукописний матеріал до друку й завідувати справою видання цієї книжечки було доручено мені, що я залюбки виконав на добру й довгу пам'ять про нашого визначного, дорогого й багатозаслуженого Брата в Ісусі Христі, Страдника за Христову віру та правду, Петра Івановича Олишка.

Честь Його світлій пам'яті!

Іл. К.

Петро Олишко

ВІД КОЛИСКИ ДО МОГИЛИ

“А дні мої стали швидкіші, як той скороход, повтікали, не бачили доброго” ((Йова 9:25).

МОЄ ДИТИНСТВО І ЮНІСТЬ

Пам'ятаю, як малим був, став все пізнавати,
Як на руках ще носила мене рідна мати,
Йшла на панський лан на жниво, і мене носила,
І там мені загороду зі снопів робила,
Накормила, постелила, положила спати,
А, приславши, сама пішла знов пшеницю жати.

Як підріс я трохи більший, то часом весною
Батько казав воли пасти, брав мене з собою.
Часом з дітьми по ягоди до ліса ходили,
Або ямки ми робили і зілля садили...

Як сім років мені було, став я сиротою,
Батько помер, мама стала бідною вдовою.
Старший брат пішов до війська, мама працювала,
І для мене, і для себе на хліб заробляла...

Коли брат вернувся з війська, почав старшувати,
Одружився, почав мене часто побивати,
І не міг я біля нього нічого робити;
То пішов я в чужі села в багачів служити,
Терпів лихо в чужих селах поміж чужинцями...
А найгірше мені було поміж поляками.
Літ дванадцять мені було, як лишив Забір'я,
Як пішов я між чужинців в темряву безвір'я.

СИРІТЬСЬКА ДОЛЯ

Помер батько, і внаш дім увійшов лютий режим,
Бо брат жінку люту взяв, тому я при них
страждав.

Тяжкий був для мене час, як чужу худобу пас;
Сиротою тоді був — того лиха не забув.

Тоді в світі я бродив і до школи не ходив,
Не знав того, чий я син, чи поляк я, чи русин?
Літа мої проминали, я вже мужем стався,
Та ні щастя, ні потіхи я не дочекався.

Ходив з місця я на місце, всюди волочився,
Щоб себе пізнати — хто я? — таки не навчився.
Лишив село, пішов в найми тяжко працювати,
І мусів я навіть в пана гірко бідувати.

Бо мусів я всі роботи для пана робити,
Мусів жати і косити, і снопи возити...
Мов син блудний, і я мусів свинею доглядати,
Або збіжжя молотити і поле орати.

Служив панам у покоях, працював в городі,
Був кучером у барона, і був на заводі...
І вже гроші заробляв я, та не міг тримати,
Бо мусів я з товариством в корчмі пропивати.
Коли гроші в мене були, то й друзі знайшлися,
А коли грошей нестало — друзі розійшлися.
Купив тютюн, пив горілку, як не знав я Бога,
Мені тоді була люба “широка дорога”...

Був я тоді неспокійний, проживав в триозі,
Був я тоді безпросвітній, мов табака в розі.
Літа мої проминали, не зазнав я долі,
Був нікому непотрібний, мов тернина в полі.

Проживав я з чужинцями, був я без родини,
Не мав друга, не мав щастя, не мав і дівчини.
Всюди мусів сам ходити, і сам працювати,
Мусів собі сам стелити, сам лягати спати...

У ЛЬВОВІ НА РІЗНИХ ПРАЦЯХ

Не хотів я довше в селах панам працювати,
Тому я у Львів поїхав роботи шукати.
Йду на двірець, беру квиток, у потяг сідаю,
І шукати щастя-долі у Львів виїжджаю...
Працював я в різних селах, орав плугом поле,
Але у містах великих я не був ніколи...
Аж тут нараз під дах-баню потяг заїжджає...
І тут бачу людей повно, всюди світло сяє.
А годинники великі, мов у млині кола,
А лямпки, неначе дині, висять докола.
Я став кругом роздивлятись, постояв хвилину,
Аж дивлюсь — ідуть люди по сходах в долину...
Вийшов з людьми на вулицю і тут роздивляюсь,
І зайшов я до трамваю та й в ньому сідаю.
І заїхав я на ринок, вийшов із трамваю,
Та й кругом ходжу по ринку, всюди заглядаю:
Тут в крамниці годинники, гарні бранзолети,
Там ковбаси, сало, масло, готові котлети.
А там взуття, гарні вбрання, там речі церковні,
Там лікери та горілки, з вином склади повні.
Так ходив я, аж почали брами замикати,
Тоді я подумав швидко: де ж тут ночувати?!
Пригадав я, що у Львові знайомих я маю,
У них міг би ночувати, де живуть — не знаю.
І спитав я поліція: “Де заночувати?”
Де живе пан Підгорецький, щоб в нього бувати?”
Та поліцай засміявся і почав казати:
“Це не село, добродію, треба місто знати!”
Аж якийсь панок підходить, став мене питати,
Чи не хочу я у Львові вулиць замітати?

О, я радо погодився зі злою судьбою,
І пішов я по вулицях махати мітлою!..
Прикро було по вулицях мітлою махати,
Зате мав я вже що їсти і де переспати.

Раз сказали мені друзі зробити дрібничку,
Аби на склад після праці затягнути тачку.
Тягнув тачку вулицями, та й з дороги збився,
І з тачкою до півночі по Львої возився.

Був сторожем я при домі, служив в ресторані,
Возив молоко по місті конем з молочарні.
І вже добре мені було, я вже добре мався,
Мав я гроші у кишені, і гарненько вбрався!
Та знайшов я собі друга і з ним ось помалу
Ходив собі, доки грошей в кишені не стало.
Ходив я з ним по забавах, він любив розпусту,
Стала криза коло мене і в кишені пусто...

Як звільнили мене з праці, став я бідувати,
Став у парку езуїтським під корчмами спати.
Та не все біда радіє і не все буває,
Бо як щастя завітає — біда пропадає.
Так було також зо мною, біда геть пропала,
А до мене краща доля знову завітала...
Було тихо, та раптово сталося нещастя,
Але я в тому нещасті знайшов своє щастя...

НА ПЕРШІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

Рознеслася сумна вістка в газетах у Львові,
Що убили Фердинанда в місті Сараєві...
Тому Австрія з Москвою стала воювати
І почала своє військо мобілізувати.
Тож і стрільці українські почали збиратись,
І я пішов до Січових Стрільців записатись.
Подумав я: краще мені йти воювати,
Як голодному у парку під корчами спати.
Стрільці мене полюбили, прийняли як брата:
“Будем бити та гонити з України ката...”
Вони мені пояснили, я став розуміти;
Оповіли — хто ми такі і чиї ми діти...
Мені тоді ясно стало, я піднявсь з руїни
І зрозумів, що я син є неньки України!
Вона стала мені мила, мов рідная мати,
Я за неї добровільно пішов воювати...
Як вороги йшли полками наш Край забирати,
То до Стрия ми зібрались вірно присягати.
Та нарешті і під Стриєм гриміли гармати,
Ми мусіли в Закарпаття швидко всі втікати.
Там нас трохи “муштри” вчили, однострій нам
дали,
І в Карпати вже до бою нас усіх післали.

А як раз ми у Карпатах на стежу ходили,
То правую руку мою стрільна поранили.
Санітари мою руку швидко обв'язали
І в Австрію до Гмундену в шпиталь відіслали.
Там як німці у лікарні про мене узнали,
Що я стрілець український, мене поважали.



Померлий Петро Олишко між своєю Родиною та своїми Друзями.

О який я був щасливий у тії хвилини,
Як лежав я поранений за честь України!
Усі німці в місті Гмунден мене добре знали,
Як лишав я їх назавжди, всі мене прощали.

Рука моя загоїлась, і тоді весною
Із Гмундену я від'їхав в Карпати до бою.
По-геройськи на Маківці стрільці воювали,
Ворогів, неначе хмару, з Карпат виганяли.
В Болехові над Галичем, на Золотій Липі,
В Семиківцях, у Раківці, в Соснові на Стрипі
Ми завзято воювали, йшли за ворогами...
Люди в селах нам дорогу стелили квітками...

Як у Кам'янець Подільський ми вмашерували,
Несли прапор синьо-жовтий, нам оркестри грали.
О яка ж була для мене щаслива хвилина,
Коли вільна була наша рідна Україна!
Як побачив Чорне море, Дніпро з кораблями,
Серце билось від утіхи, що я між стрільцями!

Та коротко моя радість у серці бувала,
Бо до мене лиха доля знову завітала...
Війну Австрія програла, ми також програли,
Вороги люті, лукаві на наш Край напали,
Україну звідусюди нашу обступили,
На провінції для себе її поділили.
Росіяни наддніпрянську взяли Україну,
Чехи взяли Закарпаття, румун — Буковину.
А Галичину і Волинь поляки забрали
І мазурам нашу землю скрізь парцелювали.

Із лютими ворогами ми війну програли,
В тяжкім бою за Україну мечі поламали.

А як виснажений тифом я з війни вертався,
То до польської неволі на лихо попався.
Моя радість, мое щастя швидко проминуло,
Як вертався я з неволі, двадцять п'ять літ було.
Так веселість і щасливість коротко триває,
Але горе й лиха доля роками буває.

ПІСЛЯ ПОВЕРНЕННЯ З ВІЙНИ

Повернувся я додому та й почав гадати,
Як тут мені починати знову бідувати.
Тепер біда й лиха доля мені ввійшли в моду —
І спереду, і позаду, зверху та й зі споду.
Не хотів я вже по світі довше волочитись,
Жить самотньо було прикро — задумав женитись.
Знайшов собі я дружину з села свого,
І в мене ніщо не було, і в неї — нічого.
Восени після “Михайла” я з нею женився,
І в хатині вітчимовій жити поселився.
Обіцяв два морги поля мені вітчим дати,
За те я мав аж до смерти його доглядати.
Та не міг я аж так довго його доглядати,
Ледве рік я перетерпів і мусів тікати.
Його поля я відрікся, пішов з його хати,
Бо жорстокий його режим я не міг сповняти.
Тож ходив я по комірнім із хати до хати,
Бідував я — мусів чужі кути замітати.

НАВЕРНЕННЯ ДО БОГА

Та поширилась новина на село Забір'я,
Що між людьми ось постала якась нова віра.
Я ходив часто до церкви, моливсь, сповідався,
Чи правдива наша віра — я тим не займався.
За забір'ям я скучаю, там я народився,
Там прийняв я Боже Слово і ним освятився.
У Забір'ї батьки мої чесно проживали,
Про дітей своїх рідненьких вони пильно дбали.
В церкві нашій католицькій я любив бувати,
Що в ній чув я і що бачив, старався приймати.
Та даремно я старався, бо церковних старих слів
У церковній богослужбі я чомусь не розумів...

Так минули дні юнацтва, я чув в душі брак
чогось,

Аж почув я в одній хаті, що чудово співав хтось.
Тихо, ніжно я зайшов, щоб послухати той спів,
Голос чув я, та не поняв божественних святих
слів.

Став, подумав: піду в хату, і підійшов до дверей,
Відчинив помало двері, аж тут бачу гурт людей!
І зробилось мені лячно, я не знав, що тут робить,
Чи стояти за порогом, чи до людей підходить.
Люди усі просять мене, щоб я з ними тут сідав,
А я з того здивування людей своїх не пізнав.
Вони скоро чемно-ніжно дають місце всі своє,
Той Біблію, той брошуру, той співаника дає.
Як я сів і роздивився, то став людей пізнавать,
Біла мене сидить друг мій, і сусіди всі сидять.
Почав і я щиро слухать, аж тут слова всі святі,
Про Спасителя говорять, як Він вмирав на хресті.

Потім мене запитали: де ми будем, як помрем?
Чи ми віримо, що в небі з нашим Господом
будем?

Люди всі тоді мовчали, бо не знали Божих слів.
Я був радий, що в той вечір Божу правду
зрозумів.

Як скінчили говорити, то все ясно стало нам...
Ми раділи і співали, бо Господь був з нами там.
Радість була там велика і втіха небесна,
Бо між нами Божа правда навіки воскресла.

Тільки той це може знати, хто Спасителя пізнав,
І хто Йому щире серце, душу й тіло все віддав.
О як я любив свідчити нашим людям у селі
Про Спасителя Ісуса, як Він жив на цій землі.



Перша частина похоронної процесії Петра Олишка.

НОВЕ З ХРИСТОМ ЖИТТЯ

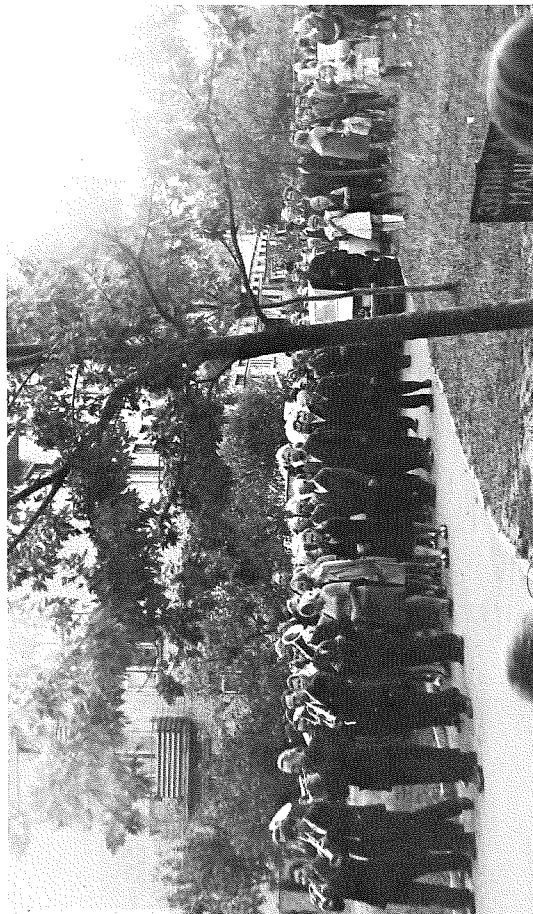
Так почалось у Забір'ї зібрання робити,
Почав і я із женою в зібрання ходити.
В нашу хату завітала щаслива година —
Повірила в Боже Слово вся моя родина.
Ми з женою працювали, до лісу ходили,
І дерева на хатину собі заробили.
Працювали цілу зиму, дерево возили,
І під осінь невеличку хатину зліпили.
Вже в нас була своя хата і кусочок поля,
“В своїй хаті своя правда, і сила, і воля”.
Вже ніхто мені не буде наказів давати,
Бо ніхто не має права до моєї хати.
Працював я дуже тяжко, також головою,
Тому мої десять пальців не мали спокою.
І вже поля докупив я, і ліса кусочок,
Були коні, і корови, й вишневий садочок.
Діти чесно виховані вже попідросли,
І на полі працювати нам допомагали.
Вже нам стало легше жити, бо в наше віконце
Засвітило з-за хмар темних ясне миле сонце.
Однак біда не спішила від нас утікати,
Бо прийшлося нам з довгами лягати й вставати.
Але вона вже послабла й сили не мала,
Бо до нашої хатини правда завітала.
Коло хати росли рожі, гарно процвітали,
А в вишневому садочку пташки щебетали.
Вже нам доля усміхалась, вже ми добре жили,
Але знову наше село чорні хмари вкрили.
Тяжкі часи наступали, тяжко жити стало,
Що за все життя придбали — в одну мить
пропало!

ТРАГІЧНІ ПЕРЕЖИВАННЯ В СИБІРУ

Німці війну розпочали, Польщу звоювали,
Всю Західню Україну росіяни взяли.
Люта війна бушувала, Польщу розділили,
Мою рідню та й мене в Сибір поселили.
Перевезли нас у Сибір, у край між лісами,
Мороз лютий, вітер віє і курить снігами.
Тут начальник появився й почав говорити:
“Тут будете працювати і в бараках жити.
Як ви жили в Україні — треба забувати,
Бо вам більше в Україну вже не повертати”.
А в бараках люди були різні незнайомі,
То сварились і кричали, як в варіятському домі.
Тут поміщені бували прерізні родини,
То спокою тут не було майже ні хвилини...
Той із жінкою свариться, долю проклинає,
Другий ходить і з досади голодний співає.
Там в куточку посходились, щось оповідають,
Жінки варять дещо їсти, інші в карти грають.
По спочинку кількадедним пішли в ліс робити,
Ой як тяжко нам там було у Сибіру жити!

СОН ПРО РІДНУ БАТЬКІВЩИНУ

Прийшов раз я від роботи, тяжко натрудився,
І заснув я сном глибоким та й сон мені снився:
Ось вийшов я в наш садочок в неділю раненько,
Наш вишневий у Забір'ї садок процвітав,
Мило було, гарно було, раділо серденько,
Бо в садочку соловейко прекрасно співав...
Вийшов я на поле, жито зеленіє,
Овес із ячменем землю вже накрив,
Сонце вже піднялось і землю гріє...
Так ласкавий Бог наш світ цей обдарив.
А на сіножаті трава процвітає,
Тут пташки співають, чути спів в гаю,
Весняний тепленький вітрець повіває,
Усюди весело, неначе в раю.
А біля хатини худібка гуляє,
Весела дітвора худібку глядить,
А там знову півень на плоті співає,
Там пеститься котик, любо муркотить.
А там з гнізда курка з криком вилітає,
Що яечко знесла — про те всім вістить.
В загороді коник розкішно стрибає,
А там песик чорний хвостиком вертить.
Вийшла жінка з хати, усіх закликає,
Сніданок готовий, пізня пора дня,
Пиріжки, сметану на стіл поставляє,
За столом сідає щаслива рідня...
Та я пробудився, стіни всюди чорні,
Вітер дико віє, дзвонить до вікон,
А за вікном сосни зловіщо шуміли...
Ах, я ж у Сибіру! Це був тільки сон!



Друга частина похоронної процесії Петра Олишка.

Глянув я на жінку, глянув і на діти,
Вчора без вечері лягли... і ще сплять,
Зів'ялі, зчорнілі, мов скошені цвіти,
Ще сльози вечірні на очах блищать...
Сьогодні Великдень... Там усе радіє,
Великодня пісня всюди гомонить...
А ми тут голодні, в очах нам темніє,
Тяжко нам на серці, голова болить...
Все наше осталося в руках супостата,
Дні наші щасливі швидко протекли,
Остався садочок і рідненька хата,
А нам тільки сльози з очей протікли.
Осталась худоба і збіжжя на полі,
Далеко-далеко в рідній стороні...
А ми у Сибіру в жахливій неволі,
Разом з діточками, неначе в тюрмі.

ЗВОРУШЛИВА ПРИГАДКА

Один раз у вечір до пізньої ночі
Я не міг заснути і не задрімав,
Бо усе минуле стало перед очі,
І думу глибоку я собі думав...
У вікно заглянув в небесні простори,
Чогось стало сумно на серці мені,
За що я страждаю, переносу горе
В далекій, незнаній, чужій стороні?
І зорі, здавалось, не ясно світили,
І місяць з-за хмари сумно виглядав,
А за вікном сосни мінорно шуміли,
І я із одчаю гірко заривав...
Згадав батька, матір, ті радісні хвили,
Життя молоде згадалось мені,
Та батьки давно вже лежать у могилі,
А я ще скитаюсь в чужій стороні...
А брати й сестри, як разом співали,
Бога прославляли в радісних піснях,
Ім доля сприяла — вони позістали,
А я у неволі в сибірських лісах...
Згадав рідну хату, і жінку, і діти,
Вишневий садочок я ще раз спімнув,
Від думок почала голова боліти,
Втомлений думками я ледве заснув...

БЛАГОСЛОВЕННИЙ СОН

І сниться, що йду я десь попід горою,
Важкий хрест несучи, а сил нестаче,
Я вперед поглянув, Хтось переді мною...
І Свою на поміч руку подає...
То Господь Спаситель став переді мною,
На мене поглянув, мене Він зміцнив,
Обтер мої сльози Своєю рукою,
До мене ласкаво Він заговорив:

“Не плач же, надійся, іди вслід за Мною,
Коли у Сибіру важкий хрест несеш,
Підеш через води, Я буду з тобою,
В терпіннях за Мене ти себе спасеш.
Коли йти прийдеться крутою горою,
Як твій шлях тернистий вогонь обійме,
Нічого не бійся, Я буду з тобою,
І полум'я злоби тебе не займе”.

Слова Його любі й повні надії,
Так радісно було, як Він промовляв,
В моє серце впала капля Його крові,
Що Він на Голготі за мене пролляв.

Як я пробудився, сосни ще шуміли,
Веселіше місяць тепер виглядав,
І зорі ясніше в небі мерехтіли,
А в моєму серці мир-спокій настав.
Згадав я про Йова, про його страждання,
Як у нагороду отримав вінця...
Тому за Ісусом піду без вагання,
Прославляти буду я Бога-Отця!

ТЯЖКЕ ПОКАРАННЯ НЕВИННИХ

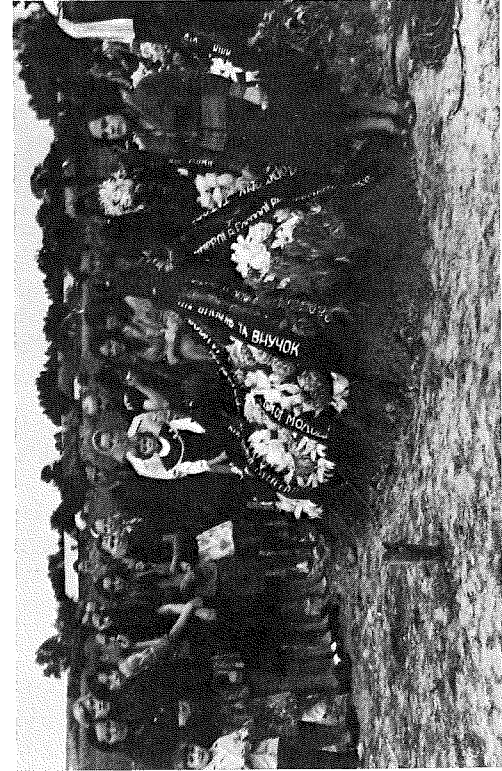
За працю, за труд наш дали нам заплату —
Десять літ дістав я тяжкої тюрми,
Посадили мене в “Іванову хату”,
Там я терпів тяжко з чесними людьми.
І жінку невинну в тюрму посадили,
І сина замкнули за ґрати вони,
Три роки сиділи обоє невинно,
В бараці лишилися маленькі сини...

Та не довго нашим дітям прийшлося страждати,
Бо у війну дали дозвіл в наш Край повертати,
Наші діти з цього щастя також скористали,
Без опіки в Львівську область пішком
мандрували.

Жінка і син, як відбули у в'язниці кару,
Повернулись в Україну, в батьківщину стару,
Їхній термін тяжких страждань швидше
закінчився,
А я в тюрмі у Сибіру самотній лишився...

ПРОРОЧИЙ СОН

Спочивати після праці я раз положився,
Аж тут знову у Сибіру сон мені приснився.
Від важкої в лісі праці я з конвоем повернув,
А поліцай у камеру мене знову сам замкнув.
Тут на тверду я долівку ліг відпочивати,
Для роботи у спочинку нових сил набрати.
Немов мертвий на долівку спати положився,
І тут знову сон приемний раптово приснився.
Сниться мені рідна хата в рідній Україні,
А я в хаті добром служу всій моїй родині...
Десь пропала тюрма нагло і бряжчання замків,
Аж тут співи появились духовних потомків!
І в'язниця вмить пропала, сторожі немає,
Лиш хор братів євангельських радісно співає,
Усі щиро мене люблять, цілують, вітають,
Про життя моє в Сибіру всі мене питають...



Могла Петра Олишка, окружена Рідними та Друзями.

РОЗЧАРУВАННЯ

Уздрів я матусю єдину...
Цілує, говорить потихо:
“Тебе ми оплакали, сину,
Єдина ти наша потіхо!
Лиш чудо відразу змінилось,
Як очі відкрились мені,
І знову страждання з’явилося,
Як ґрати побачив в вікні,
І зникли відразу ті лиця,
Що вели євангельський спів,
І знову понура темниця,
І брязкіт в’язничних ключів.
І знову чорні, страшні стіни,
Кайдани збряжчали важкі,
І знову в’язничні прокльони...
І сльози поллялись гіркі...

МОЄ ВИЗНАННЯ (ПСАЛОМ)

“Кожен, отже, хто визнає Мене перед людьми, того і Я визнаю перед Моїм Отцем небесним. Хто ж Мене зречеться перед людьми, того й Я зречусь перед Отцем Моїм небесним” (Матвія 10:32).

Великий Бог і достойний великої слави на
небесах, на морях і на землі.
Він знайшов мене у темряві гріховній і привів
мене у дивне Світло Своє.
Він відкрив мої очі й дав побачити мені тайни
Царства Свого.
Він знайшов мене, як заблудлу овечку, й приніс
мене до Отари-Церкви Своєї.
Він прийняв мене в число Своїх дітей.
Він пригорнув мене до Себе, як Батько блудного
сина, коли я повернувся до Нього
з далекої гріховної чужини.
Він перев’язав мої духові рани, коли я був
поранений гріхом і лежав при дорозі,
яка веде з Єрусалиму в Єрихон.
Він підіймав мене, коли я падав під тягаром
свого хреста.
Він простив усі гріхи мої.
Він кормив мене небесним хлібом і наповав
мене “живою водою”.
Він потішав мене, коли я був засмучений.
Він обтерав мої сльози, коли я плакав.
Він був правдивим моїм Приятелем, коли всі
мої в біді покинули мене.
Він є Добрий Пастир мій.
Тому величай, душе моя, Господа і не забувай
усіх добродійств Його ніколи!

Д-р Л. Жабко-Потапович

РІЗДВО В ЛАГЕРІ

(Малі зміни в тексті, пристосовані до обставин.)

Сьогодні є Святий Вечір,
Різдва Христового прихід,
Мої думки летять крилаті
Понад землею на Захід...

Туди на Сян, на Буг, Дністер,
Де моя рідна сторона,
Де Рава Руська і Забір'я,
Вся моя рідна Галичина.

Там міста: Сокаль, Бережани,
Тернопіль, Жовка, любий Львів,
Яке життя там радісне, миле,
Аж нема в мене для цього слів.

Землицю рідну, снігом накриту,
Я бачу в час вечірній цей,
Хати біленькі, в вікнах світло,
А в тих хатах моїх людей...

Там за столом в задумі тихій
Сидять і сестри, і брати,
Забувши світ цей, забувши лихо,
В молитвах хиляться вони...

Навколо Біблії святої
Зійшлись вони в вечірній час,
В розмовах довгих між собою
Вони пригадують і нас...

І я вас згадую, о любі,
Мої сестрички та брати,
Коли ж Господь всім нам позволить
Нарешті разом ся зійти?!

Я був би радий, щоб ми разом
На Святий Вечір за столом
Всі заспівали перед Спасом
Різдвяний радісний псалом!

ГОСПОДЬ БУВ З НАМИ

Перейшли ми в цьому світі
Гори і долини...
Були дуже коротенькі
Щасливі хвилини...
Тепер сімдесят сім років
Мені вже минає...
Вже було б нам добре жити,
Та сили немає.

Почав жити я в колиці,
Скінчу у могилі,
Все минуло з гураганом,
Мов рікою хвилі...
Життя наше проминуло,
Скроплене сльозами,
Тільки Господь потішав нас
І в горю був з нами...



Частина новонавернених Братів і Сестер у Львові у 1976-му році.

ПРО БОЖЕ ДІЛО В СЕЛІ ЗАБІР'Ю

Послухайте, Браття й Сестри,
Щоб усі Ви знали,
Як в Забір'ю Боже діло
Браття розпочали.

П'ятдесят років минуло,
Тут баптистів не було,
Аж родина Підгорецьких
Завітала в це село.

Вони перші голосили
Боже Слово людям всім,
Щиро Господа молили,
Щоб постав тут Божий Дім.

І рознеслась нова звістка
Про село Забір'я,
Що в Забір'ю появилась
Якась нова віра.

Брат Булега почав перший
Біблію читати,
Почав людям Боже Слово
Всім розповідати.

Маяки та інші люди
Тут часто ходили,
В ім'я Господа Ісуса
Зібрання робили.

Так почалось у Забір'ю
Зібрання робити,
Боже Слово між народом
Почалось ширити.

Та священик номінальний
Став негодувати,
Проти нас почав гнівливо
Людей намовляти...

Ось було це на Великдень,
Люди озвірілі,
Вийшли з церкви і баптистів
Хату окружили...

Окружили нашу хату
Та й кричати стали,
Всіх баптистів стали бити,
З хати виганяти.

Так сповнилось Боже Слово:
“Будуть вас гонити,
За ім'я Мое, за правду
Вас будуть судити”...

Зненавиділи нас люди,
За правду гонили,
Люту кривду нам робили,
Навіть дітей били.

Та ми тоді терпеливо
Вміли все приймати,
Вміли кривду всю прощати,
Ворогів любити...

Ми за правду проливали
Свою кров і сльози,
Всі страждання ми приймали,
Любили все Боже.

А тепер нас вже не гонять,
Замовкла тривога,
Люди стали байдужними,
Забувають Бога.

Зміни всюди поробились,
Вже гонень немає,
Тому віра охолела,
Любов погасає.

Браття й Сестри, пам'ятаймо,
Що ми Божі діти,
Що повинні аж до смерти
Богові служити.

Споминаймо наших предків,
Що вірними були,
Що Господніх слів ніколи
Вони не забули.

Хай же слава буде Богу
За правду, за віру,
Слава Йому за спасіння
І за любов щирю!



Група віруючих у Любачові, Галичина, рідні околиці проповідника Івана Угриня.
З правого боку четвертий від краю стоїть з Біблією в руці брат Рудник з Багачича.

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ БОЖОГО ДІЛА В ГІЙЧУ

Ми із святом Ювілею
Пишем лист в широкий світ,
Браттям, Сестрам в селі Гійчу
Шлем евангельський привіт.

За широке сине море,
З-за Карпатських стрімких гір —
Шлемо браттям побажання
Долі злій неперекір.

Хай цей лист до вас прилине
Білосніжним голубцем,
Хай потішить ваше серце
Братства любови взірцем.

Як конверту розірвете,
Наші сердечні слова,
Мов горішки золотії,
Всипляться до серця вам.

Хочемо ми вам сказати,
Що ми бодрі і сильні,
Хоч у горю і в недолі
Проминають наші дні.

Хочемо про село Гійче
Усім браттям розказати,
Як відкрилось Боже діло,
Бог післав нам благодать.

П'ятдесят років минуло,
Тут ще зібрань не було,
Аж тут браття Підгорецькі
Завітали в це село.

Вони Слово всім звіщали,
Сонце Правди тут зійшло,
Люди Господа прийняли,
Пробудилось все село.

Тома Федун почав перший
Біблію читати,
І запрошував сусідів
До своєї хати.

Гладкий, Дикий, Івануса
Працювали в кожен час,
І Олишко, й Підгорецький
Помагали тут не раз.

Петраш, Кубрин, Перетятко
Та й інші накінець...
Всі рішили видавати
Журнал "Правди Післанець".

Збори в хаті відбувались,
Вже там тісно було всім,
Тому грошей наскладали
Й збудували Божий дім.

Браття й сестри працювали,
Праця дружньо ішла всім,
Так то в Гійчу коло Рави...
Постав перший Божий дім.

Там голосять Боже Слово,
Хор, оркестра гомонять,
Славлять Бога всі чудово,
Це Господня благодать.

Браття й сестри були жваві,
Працювали щиро враз,
Помагали Божій справі,
Так прославивсь їхній Спас.

Тому з вашим "Ювілеєм"
Я вітаю щиро вас,
Добра, щастя вам бажаю,
Щоб прославився Христос.

Так як досі ви трудились,
Ще більше трудіться,
На Начальника Ісуса
Ви завжди дивіться.

Будьте світлом в селі Гійчу
Добрими ділами.
Благодать Христа Ісуса
Нехай буде з вами!



Баптистська Церква в селі Коровиці, повіт Любачів, Галичина.

СИБІРСЬКІ МРІЇ

Чи встаю, чи лягаю,
Завжди на думці маю
Рідний Край Україну —
Дорогу Батьківщину.

В думках ходжу-мандрую
По Вкраїні широкій...
Рідну Землю поцілую
Поцілунком глибоким.

Дивна радість і втіха
Там мене огортали,
Коли Брати та Сестри
Святих пісень співали.

Мое життя проминуло
В Україні далекій...
Жити любо там було,
Тому жаль маю глибокий.

Сумно, гірко в Сибірі
Жити, помирати...
Україна мене вабить,
Немов рідна мати.

Україна мені люба,
Бо там я родився,
Там і жити й говорити
Від батьків навчився.

Любі Браття та й Сестри,
Я Вас не забуду!
Я Вас люблю й любить буду
Поки жити буду!..

Я лиш тілом у Сибірі,
А духом я з Вами,
Я Вас люблю, до Вас лину,
Мов дитя до мами...

МОЯ ПОДЯЧНА МОЛИТВА

Тримай мене, о Боже сильний,
В руці Твоїй спокійний я,
Ти мій Господь любови повний,
Тебе хвалить душа моя.

Був я в долині смертної тіні,
В лісах Сибіру я бродив,
Був я в сльозах і в риданні,
А Ти мене освободив.

Мов Даниїл, був я між “львами”,
А Ти про мене й там спімнув,
Освободив мене Ти з дикої “ями”,
Жорстоким “звірам” паші замкнув.

Усюди бачать мої очі,
Що Ти мій вірний, сильний Друг,
І в ясний день, і серед ночі
Учить мене Твій Святий Дух.

Тобі я славу посылаю,
Великий Боже в небесах,
Бо серед горя і одчаю
Мені вказав Ти правди шлях.

Слава Тобі, могутній Боже,
Слава Твоя вище небес,
Твоя рука все переможе,
Вона могутня, повна чудес!

К і н е ц ь



Українська Батистська Церква в с. Дахнові, повіт Любачів, Галичина (рідне село проповідника Івана Угриня, який стоїть з правого боку другий від краю з Біблією під пахою). Посередні сидить проповідник В. Перетятко, а з лівого боку біля нього сидить основоположник Церкви, бр. Ю. Угрин, батько проповідника Івана Угриня.

ГОДИНА ХРИСТОВОЇ СМЕРТИ

З Євангелії багато людей знають, що Господь Ісус Христос помер о “дев'ятій” годині, але коли та “дев'ята” година була — про це мало хто знає. В часах Господа Ісуса Христа не було таких годинників, як тепер вони є. Тоді були примітивні сонячні годинники, яких винайшли в дуже давніх часах єгиптяни й халдейці. При помочі сонячних годинників обчислювано час після напрямку тіні, яка появлялась на своєму фоні через вискові чи вертикальні предмети, освітлювані сонцем. Такі годинники були придатними тільки в погідні дні.

Для їх поліпшення опісля були винайдені водяні годинники, яких уживано в Китаю в дуже давніх часах. Їх творили дві посудини, з яких меншу порожню, з вузькою діркою в дні, ставили в другу більшу посудину, наповнену водою. З бігом часу, вода з більшої спідньої посудини протікала помалу до горішньої меншої посудини, яка помаленьку заглиблювалась у долішню більшу посудину. Це заглиблювання верхньої меншої посудини в спідню більшу посудину показувало довгість минулого часу, який був поділений на тодішні години.

Але як і сонячні, так і водяні годинники були дуже невігідні та примітивні, бо сонячні були придатними тільки в погідні дні, а у водяних годинниках замерзала вода взимку, а знову влітку — висихала. Тому їхнє місце в стародавніх греків зайняли так звані клепсидри, цебто водо-

сконалені водяні годинники з тією різницею, що замість води вживано твердого сухого піску, який пересипувався діркою з верхньої посудини в спідню посудину. Це також показувало минувлий час, який тоді ще не був докладно поділений на години, мінути й секунди.

Першого годинника з обертаючимися колісцями, в якому чинили рух відповідні висячі тягарки, винайшов у половині IX століття по Христі італійський учений монах. На початку XV століття по Христі сконструйовано годинника із пружиною, яка чинила рух великих стінних годинників.

Хибою тих годинників була неточність їхнього ходу, а це позбавляло їх великої практичної вартости. Годинники з тягарками спочатку йшли помалу, опіся, в міру опадання тягарків, розганялись і йшли щораз швидше. Знову ж годинники із пружинами йшли противно — спочатку з сильно натягнутою пружиною йшли швидше, а коли пружина розвивалась, йшли щораз помаліше. Отже, обом цим годинникам бракувало регулятора. Винайдення такого регулятора стало можливим лише тоді, коли в 1583 році геніальний італієць Галілео Галілей відкрив властивості коливального чи маятникового одномірного руху фізичних тіл. Введення в життя маятника чи регулятора в годинниках з тягарками і в пружинних годинниках запевнило регулярність опадання тягарків і розвивання пружини, але це настало аж у половині XVII століття. Це зробив учений Гуйгенс 1658-го року.

Безперечно, в часах Господа Ісуса Христа були в Палестині лише або сонячні, або водяні годинники. Час був поділений на 12 годин дня. Ночі були випущені. Дні були поділені так: наша шоста година рано була тоді перша, а наша шоста година ввечері була тоді дванадцята. Тодішня година третя — це наша дев'ята рано; тодішня шоста — це наша дванадцята опівдні; тодішня дев'ята — це наша третя по полудні; тодішня дванадцята — це наша шоста ввечері. Робітники, які пішли до праці у виноградник в одинадцятій годині, працювали тільки одну годину, цебто до тодішньої дванадцятої години, по-нашому — до шостої години ввечері. Що дійсно було так, показує Євангелія від Матвія 20:1-16, а також археологія Нового Заповіту. Христос говорить: «Хіба дня не дванадцять годин?» (Ів. 11:9).

Отже, коли Євангелія говорить, що Христос помер о 9-ій годині, то це означає, що Він помер о 3-ій годині по полудні за нашим теперішнім часом.

Іл. К.



Частина хору молоді українських баптистів у Львові.

ОСТАННІ ДНІ ПРОРОКА МОЙСЕЯ

Великий визволитель і провідник жидівського народу Мойсей був особливим слугою Божим, однак і він мав деякі свої хиби, помилки й недостатки свого характеру. Він поважно помилився, коли, замість промовити до скелі, щоб дала народові воду, він двічі вдарив скелю. Цим він зневажив перед народом Бога. (Читай Числа 20:2-13; 1 Кор. 10:4). За цей переступ він не ввійшов до Ханаану й не досягнув головної цілі свого великого змагу та бурхливого свого життя. Цей один переступ був причиною Мойсеевого трагічного кінця.

Зробивши все потрібне й упорядкувавши всі справи народу — релігійні та громадські — Мойсей скликав народні збори і наказав народові бути вірним Богові та всім Його законам. Наприкінці свого життя він скомпонував надхненну пісню на славу Богові, Якому вірно служив, і наказав народові вивчати напам'ять його пісню, щоб таким чином вона духово зміцняла народ всякого часу. Тепер він був готовий залишити цей світ і відійти до Бога в Його небесні оселі.

Попрощавшись з народом і з його новими провідниками, він вийшов на верх гори Нево. Тужливим зором звідси він досягнув розлогі простори Обіцяної Землі-Ханаану, до якої не судилось йому зайти. Немов на долоні він бачив славу річку Йордан, яка пливе посеред лісистих ярів до Мертвого моря. Перед ним була Обіцяна Земля, країна текуча молоком і медом, майбутня



Петро Олишко з дружиною Магдалиною і дітьми в 1926 р. в рідному селі Забір'ю, повіт Рава Руська, Галичина. (Цю світлину й наступні дві ми одержали запізно, тому поміщуємо їх при кінці книжки).

батьківщина жидівського народу, але він до неї не ввійшов через свій переступ.

Він із смутком відвернувся від прекрасного, мальовничого, перед ним розгорненого краєвиду, і насамоті віддав Богові свого високого й творчого духа. Його смерть є оповита вічною таємницею. Хоч і є написано в Біблії, що “поховано його в долині, в Моав землі, проти Бет-Пеору” (Повторення Закону 34:5-6), то однак досі ніхто не знає місця його могили. Тридцять днів народ оплакував по Мойсеєві, своєму великому провідникові по через пустиню тяжких досвідів. Опісля, під проводом Ісуса Навина народ помандрував через річку Йордан до Обіцяної Землі, Ханаану, в якій, за призначенням Бога, поселився.

На Господній дорозі кожна людина духово хитається, інколи падає, робить хиби та помилки. Хто себе вважає за досконалого та безгрішного, такий говорить неправду. Навіть Мойсей, великий і потужний духом Божий слуга, не здав іспиту досконалости свого характеру перед Богом і Його народом. Тому то кожна людина повинна приготувитись на день свого відходу з цього світу, повинна покаятись і повірити в Господа Ісуса Христа, як у свого особистого Спасителя, щоб гріхи її були стерті, коли від Господа прийдуть часи відновлення (Дії Ап. 3:19-20). Отже, той, хто думає, що він стоїть, — нехай уважає, щоб не впав!



Редакційний і видавничий гурток журналу “Євангеліста” в Миколаєві над Дністром, Галичина, 1931 р. В середньому ряді посередині сидить Петро Олшико. На землі сидить посередині з Біблією в руці В. Папуга з Кичиця, основоположник Церкви Євангелістських Християн у Миколаєві, Галичина.

ГОСПОДЬ КЛИЧЕ ВАС!

Господь Ісус Христос бачив людей, змило-серджувався над ними, бо були вони змучені та розпорошені, немов вівці, що не мають вони пастуха. Тому Він казав: “Жаль Мені цих людей, бо ось три дні вже, як вони перебувають зо Мною, і не мають що їсти, а відпустити їх голодними не хочу, щоб, бува, не охляли десь по дорозі”. Він кликав людей до Себе та казав:

“Прийдіть до Мене всі втомлені й обтяжені, і Я облегшу вас. Візьміть ярмо Мое (обов'язки супроти Бога і ближніх) на себе й навчіться від Мене, бо Я тихий і серцем покірний, і знайдете ви полегшу душам своїм. Ярмо бо Мое любе й тягар Мій легкий” (Матвія 11:28-30).

У часах Господа Ісуса Христа релігійне, господарське й політичне положення юдейського народу в Палестині було тяжке й жахливе в неволі гріха і римських окупантів. Господь Ісус Христос співчував Своему бідному народові. Він бажав дати народові краще життя, визволення та свободу. Тому Він кликав народ до Себе, до Своеї правди, любови й науки, щоб спасти його. Він і вас, дорогі читачі, кличе прийти до Нього. Він каже: “Зверніться ж до Мене й спасетесь, всі кінці землі (всі народи), бо Я — Бог, і нема більше іншого Бога!” (Ісаї 45:22). “Коли спрагнений хтось, нехай прийде до Мене і п'є!” (Івана 7:37).

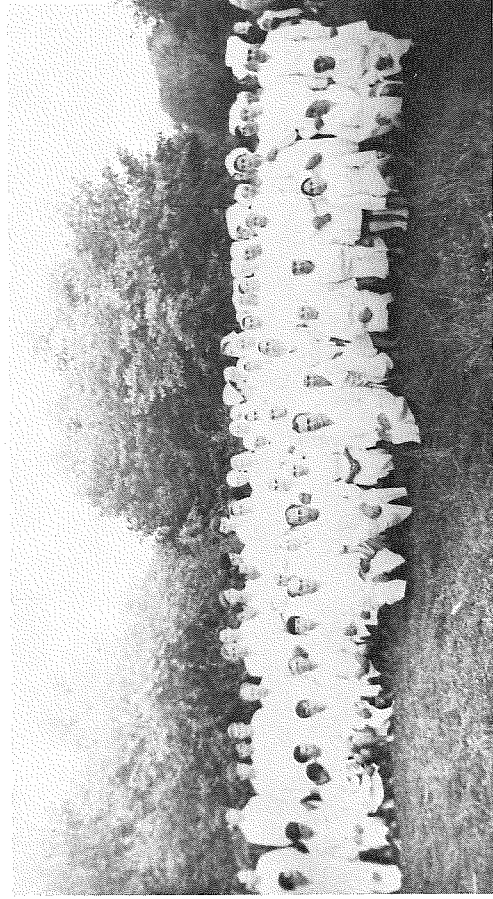
Ще від заколоту в Еденському саду аж досі Бог кличе людей до Себе, до Своеї ласки та правди. Він хоче спасти людей від їхніх гріхів і заги-

белі. Він хоче дати людям краще життя. Він хоче благословити людей Своїм небесним благословенням. Тому прийдіть і ви до Господа, любі читачі. Бог кличе вас! А особисто прийти до Бога означає — повірити в Нього, як у свого особистого Спасителя. Він каже: “Я — хліб життя. Хто до Мене приходить, — не голодуватиме він, а хто вірує в Мене, — ніколи не прагнутиме” (Івана 6:35).

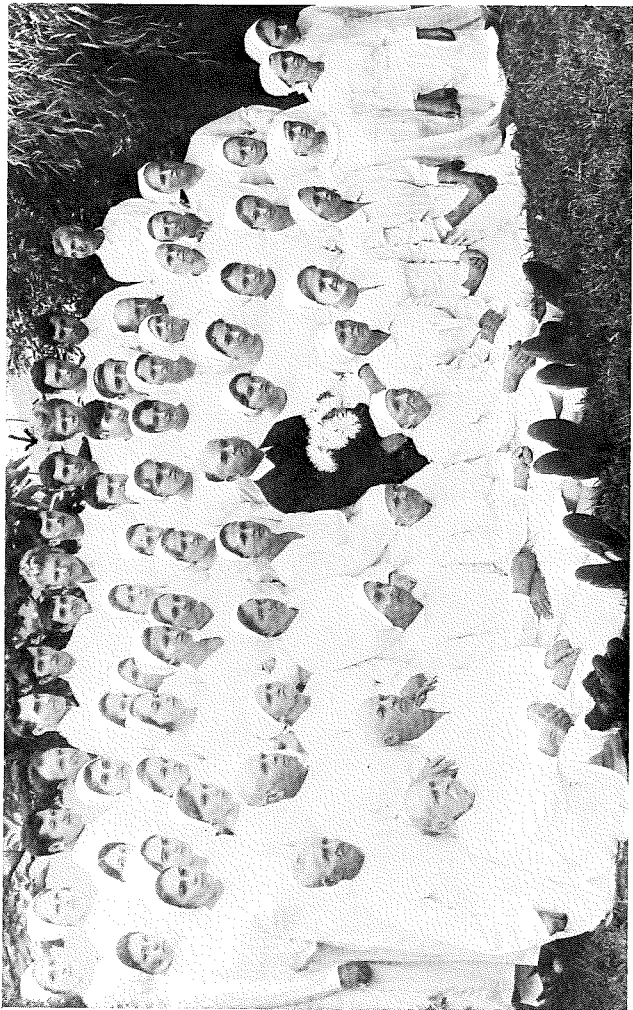
Отже, не біймось прийти до Господа. Не біймось вірити в Нього. Не біймось навчатись від Нього любити Бога і ближніх. Не біймось стати правдивими віруючими християнами, щирими братами та сестрами, дітьми Божими. Він каже: “Усе, що Отець Мені дає, прийде до Мене, і того, хто до Мене прибуде, Я не відкину” (Івана 6:37).



Група українських віруючих християн в селі Колонії Багистів, Галичина, в 1936 р.
Посередині сидить з Біблією в руці Петро Олишко.



Багистське хрещення 66 душ у Вінниці, в Україні, де служіння пресвітера виконує брат у Христі Василенко.



Хрещення 66 українських баптистів у Львові 1976-го року. Попередньо цього ж року охрещено у Львові 40 душ. Посередині сидить пресвітер Церкви, брат Капіс Євген Антонович.

З М І С Т

Замість передмови	7
Мое дитинство	9
Сирітська доля	10
У Львові на різних працях	12
На першій світовій війні	14
Після повернення з війни	18
Навернення до Бога	19
Нове з Христом життя	22
Трагічні переживання в Сибіру	23
Сон про рідну Батьківщину	24
Зворушлива пригадка	27
Благословенний сон	28
Тяжке покарання невинних	29
Пророчий сон	30
Розчарування	32
Мое визнання (псалом)	33
Різдво в лагері	34
Господь був з нами	36
Про Боже діло в селі Забір'ю	38
Золотий ювілей Божого діла в Гійчу	42
Сибірські мрії	46
Моя подячна молитва	48
Година Христової смерті	50
Останні дні пророка Мойсея	54
Господь кличе вас!	58
Виказ пожертв на видання цієї книжки	64

ВИКАЗ ПОЖЕРТВ НА ВИДАННЯ ЦЬОЇ КНИЖКИ

Й. Островський	5.00
С. Тимців	5.00
Т. Чепіль	5.00
М. Теслюк	10.00
Е. Долінська	10.00
М. Щербяк	10.00
Л. Підгорецький	20.00
П. Пилип	20.00
П. Нестеренко	20.00
М. Козак	25.00
І. Підгорецький	25.00
С. Підгорецький	25.00
В. Ковалик	25.00
П. Осипович	25.00
І. Угрин	30.00
Родина Червінських	35.00
І. Луцишин	50.00
Д. Мельничук	50.00
Н. Козак	100.00
У.Є.Б.О. Східньої Канади	500.00
	<hr/>
Р а з о м	\$995.00